

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา	1542207 การเขียนสารคดี
2. จำนวนหน่วยกิต	3 หน่วยกิต (2-2-3)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา	ศิลปศาสตรบัณฑิต เอกบังคับ
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	อาจารย์ชัยเนตร ชนกคุณ
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน	ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาภาษาไทยและการสื่อสารทางธุรกิจ
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)	ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)	ไม่มี
8. สถานที่เรียน	ห้อง 3831 โอบารโวจน์หิรัญ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด	วันที่ 31 พฤษภาคม 2556

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา	ความสามารถในการเขียนสารคดี เป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพทางภาษา เนื่องจากปัจจุบันความนิยมในการรับทราบข่าวสารในเชิงสารคดีมีมากขึ้น และหลากหลายรูปแบบ ดังนั้น ผู้มีทักษะในการเขียนเรียบเรียงข้อมูลต่างๆได้อย่างสร้างสรรค์ ย่อมเป็นประโยชน์และข้อได้เปรียบในการประกอบอาชีพในอนาคต
--------------------------	--

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

-

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา ความหมาย ลักษณะ และประเภทของสารคดี บทบาทหน้าที่ของสารคดี หลักการเขียนสารคดี ศิลปะการใช้ภาษา ฝึกเขียนสารคดี			
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย 60 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษาเฉพาะราย	มีการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลในการเขียนสารคดี	การศึกษาด้วยตนเอง 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล นักศึกษาสามารถขอคำปรึกษาเป็นรายบุคคลได้ในห้องเรียนที่ทำการเรียนการสอน และสามารถเข้าพบเพื่อปรึกษาได้ในวันอังคาร ตั้งแต่ 13.00 – 16.00 น. และวันศุกร์ ตั้งแต่ 13.00 – 16.00 น. รวม 6 ชั่วโมง			

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม
1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา 1. ตระหนักในคุณค่า ศีลธรรม จารีต ประเพณี คุณธรรม จริยธรรม เช่น ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีวินัย ความตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ท้องถิ่น และประเทศ 2. มีคุณธรรมจริยธรรมของผู้นำและผู้ตาม 3. เคารพกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม
1.2 วิธีการสอน 1. สอดแทรกเนื้อหาทางจริยธรรม คุณธรรมระหว่างการเรียนรู้การสอน โดยยกตัวอย่างจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือเนื้อหาในบทเรียน 2. อภิปรายร่วมกันจากกรณีศึกษา 3. ผู้สอนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

<p>1.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียนของนักศึกษา 2. ประเมินจากการอภิปรายผล 3. ประเมินจากคำตอบในเหตุการณ์สมมุติ
<p>2. ความรู้</p>
<p>2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสำคัญ บทบาท และรูปแบบของการเขียนสารคดีที่แพร่หลายในปัจจุบัน 2. หลักการคิด เก็บข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียบเรียงและการปรับแก้ผลงานเขียนด้วยภาษาที่ถูกต้อง เหมาะสม 3. การสร้างสรรค์งานสารคดีในรูปแบบต่างๆ
<p>2.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. อธิบายและอภิปรายร่วมกัน 3. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและหาข้อมูลในการสร้างสรรค์งานเขียนสารคดีด้วยตนเอง 4. รับชมสื่อต่างๆ เพื่อฝึกทักษะการวิจารณ์ตามหลักการที่ได้เรียน เช่น สารคดีสั้น ละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น
<p>2.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากแบบฝึกหัด 2. ประเมินจากการนำเสนอปากเปล่า หรือรายงานหน้าชั้นเรียน 3. ประเมินจากผลงานสร้างสรรค์สารคดีของนักศึกษา
<p>3. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนสารคดี และเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ 2. สามารถวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นต่องานสารคดีได้อย่างเหมาะสม 3. สามารถผลิตผลงานการเขียนสารคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
<p>3.2 วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยายและทำแบบฝึกหัด 2. อธิบาย อภิปราย และทำกิจกรรมกลุ่ม 3. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและทำรายงาน 4. รับชมสื่อต่างๆ เช่น รายการสารคดีต่างๆ หนังสือสารคดีรายปักษ์ และรูปเล่ม 5. บูรณาการกับหนังสือรวมสารคดีเรื่อง “38 เส้นทางความสุข 38 โครงการหลวง” ที่ผู้สอนเป็นผู้เขียนด้วยตนเอง 6. บูรณาการกับโครงการบริการวิชาการ ชื่อ “การอบรมต้นกล้าสารคดี” เป็นการเพิ่มประสบการณ์ด้านการสร้างสรรค์สารคดี โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการใช้รูปภาพประกอบ และการเขียนงานเพื่อตอบโจทย์ชุมชน
<p>3.3 วิธีการประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากแบบฝึกหัด 2. ประเมินจากการนำเสนอปากเปล่า หรือรายงานหน้าชั้นเรียน

3. ประเมินจากผลงานรวมเล่มสารคดีที่นักศึกษาสร้างสรรค์ร่วมกัน
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษามีความเสียสละ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ 2. นักศึกษามีความเข้าใจถึงการมีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น 3. นักศึกษามีความเอาใจใส่ต่อบุคคลอื่น ส่วนรวม และสังคม
4.2 วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. การทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อฝึกความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างเสริมนิสัย หรือวินัยในการทำงานกับผู้อื่น เช่น การนำเสนองาน 3. การมอบหมายงานเดี่ยวให้ปฏิบัติและนำเสนอ เช่น การหาชิ้นงานมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอ
4.3 วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. สอบถามบทบาท หน้าที่ของผู้เรียนจากเพื่อนร่วมกลุ่ม 2. สังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน 3. คະแนนเก็บ
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถในการแสดงทักษะได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ 2. ความสามารถในการนำเสนอทักษะข้อมูลเนื้อหาผ่านสื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม 3. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสืบค้น การสร้างสรรค์สารคดี ประเมินค่าชิ้นงาน
5.2 วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้ตัวอย่างเพื่อศึกษางานที่เป็นต้นแบบและงานที่ต้องปรับปรุง 2. ศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์จากพัฒนาการของการเขียนสารคดี 3. มอบหมายงานที่ต้องมีการสืบค้นด้วยระบบสารสนเทศ
5.3 วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลคะแนน 2. การตอบคำถาม และการอภิปรายในชั้นเรียน 3. การนำเสนอผลงาน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	ชี้แจงรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชา ตกลง	4	บรรยาย ยกตัวอย่าง	ชัยเนตร ชนาคุณ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	รูปแบบการเรียนรู้ ข้อตกลงในชั้นเรียนและศึกษาค้นคว้าที่ตรงตามความสนใจของผู้เรียน		ประกอบ และอภิปราย	
2-3	ความสำคัญของสารคดี การใช้ภาษา การหาข้อมูล การสัมภาษณ์ และการลงพื้นที่ในมหาวิทยาลัย เพื่อสำรวจเนื้อหาเบื้องต้น	8	บรรยาย ยกตัวอย่างงานเขียนจากนิตยสารทั่วไป	ชัยเนตร ชนกคุณ
4	เข้าร่วมกิจกรรมการอบรมการเขียนสารคดี ในโครงการบริการวิชาการ “ต้นกล้าสารคดี” เป็นการบูรณาการกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ฝึกให้นักศึกษาออกนอกพื้นที่ในการเก็บรายละเอียดและการเก็บข้อมูล	4	การบรรยายจากวิทยากรเกี่ยวกับการเขียนสารคดีและการถ่ายภาพประกอบหนังสือเรื่อง 38 เส้นทางความสุข 38 โครงการหลวง ที่ผู้สอนเป็นคนเขียน	ชัยเนตร ชนกคุณ
5	สารคดีเชิงท่องเที่ยว ฝึกเขียนและวิจารณ์	8	อธิบายกระบวนการสื่อสารตามหลักทฤษฎีของนักคิดกลุ่มต่างๆ	ชัยเนตร ชนกคุณ
6-7	สารคดีเชิงบทความ ฝึกเขียนและวิจารณ์ นอกจากนี้ยังได้นำผลของการวิจัยจากโครงการบูรณาการบริการวิชาการกับการเรียนการสอนและการวิจัย ชื่อ นวัตกรรมการเขียนสารคดีสำหรับเด็กมัธยมต้น กรณีศึกษานักเรียนในเขตเทศบาลเมือง มาใช้ในการเรียนการสอน โดยเน้นวิธีการสอนเขียนงานเช่นเดียวกับที่งานวิจัยได้ระบุไว้ คือ การถอดความคิดออกมาเป็นแบบ mind map หรือผังภูมิความคิดก่อนนำเสนองานสารคดีของตนเอง	8	-มอบหมายให้สืบค้นสำนวนเพื่อนำเสนอทำผังความคิดจากสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นเอง -ตัวอย่างผลงานการเขียนสารคดีของนักเรียนในเขตเทศบาลเมืองจากวิจัย ชื่อ นวัตกรรมการเขียนสารคดีสำหรับเด็กมัธยมต้น กรณีศึกษานักเรียนในเขตเทศบาลเมือง มาเป็นสื่อในการเรียนการสอน	ชัยเนตร ชนกคุณ
8-9	สารคดีเสนอแนวคิด ฝึกเขียนและวิจารณ์	8	ฝึกจดบันทึกจากการบรรยายด้วยหัวข้อย่อยและผังความคิด เพื่อเข้าใจในภาพรวมและ	ชัยเนตร ชนกคุณ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			ให้นักศึกษายกตัวอย่าง ประกอบบรรยาย	
10	สอบกลางภาค			
11-12	สารคดีเล่าประสบการณ์ ฝึกเขียนและวิจารณ์ นอกจากนี้ยังสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนด้วย การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยการจัดกิจกรรม นอนแพเชื่อมกัวลม โดยจัดให้นักศึกษานำเสนอ กิจกรรมการเขียนสารคดีนอกสถานที่ขึ้นมา และ นักศึกษาได้เสนอแผนการเดินทางไปเชื่อมกัวลม ค้าง ๑ คืน หลังจากนั้นก็แบ่งแยกหัวข้อในการเขียนสารคดี ตามความสนใจของตนเอง เช่น ประวัติ เส้นทาง การเดินทาง อารมณ์ความรู้สึก ชีวิตความเป็นอยู่ของคน ใกล้เชื้อน หลังจากนั้นก็นำเสนออาจารย์	8	- ทดสอบพูดแบบไม่มี ร่าง และให้ ข้อเสนอแนะด้าน บุคลิกภาพ และการ เรียบเรียงเนื้อหา การ ใช้ภาษา -กิจกรรมการล่องแพ เชื่อมกัวลม โดยใช้ ธรรมชาติรอบข้างเป็น สื่อ บูรณาการกับ หนังสือรวมสารคดี เรื่อง “38 เส้นทาง ความสุข 38 โครงการ หลวง ”	ชัยเนตร ชนกคุณ
13-14	กระบวนการสังเคราะห์งานเขียนสารคดีของชั้นเรียน และการรวมรูปเล่มเพื่อทำเป็นผลงานของตนเอง	8	ตัวอย่างผลงานสารคดี กระบวนการกลุ่มและ การอภิปราย	ชัยเนตร ชนกคุณ
15	ถอดบทเรียนจากงานเขียนที่ผ่านมาทั้งหมด วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4	บรรยาย อภิปราย	ชัยเนตร ชนกคุณ

2 แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการ เรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	2.3, 3.3	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	10 16	10% 10%
2	1.2, 1.3, 2.2, 4.1,4.2, 5.1-5.3	การนำเสนอผลงานเป็นรายกลุ่ม การนำเสนอผลงานเป็นรายบุคคล	ตลอดภาค การศึกษา	10% 60%

3	1.1-1.3, 2.2, 4.1,4.2,	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	10%
---	------------------------------	--	-----------------	-----

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1. เอกสารและตำราหลัก ชัยเนตร ชนกคุณ. 2554.38 เส้นทางความสุข38 โครงการหลวง. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด. ฉัญญา สังขพันธานนท์. 2553. การเขียนสารคดีภาคปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:อินทนิล. ธีรภาพ โลหิตกุล. 2544. กว่าจะป็นสารคดี. กรุงเทพฯ: อ่านเอาเรื่อง.</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ อนุสาร อสท. ,นิตยสาร national geographic</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ นิตยสาร สารคดี , คอลัมน์ต่างๆ ในหนังสือพิมพ์ , www.pantip.com , www.mthai.com , www.facebook.com , www.google.com</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา 1. ให้นักศึกษาประเมินความรู้ความสามารถของตนเองก่อนและหลังการเรียนในรายวิชา 2. แจ้งรายละเอียดในการประเมินประสิทธิผลของรายวิชาของมหาวิทยาลัยช่วงปลายภาคการศึกษา 3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเขียนแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหา และกิจกรรมในรายวิชาเพื่อการพัฒนา</p>
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้ - ผลการสอบ - การทบทวนผลประเมินการเรียนรู้ - ผลการนำเสนองานของนักศึกษา</p>
<p>3. การปรับปรุงการสอน หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้ - จัดอภิปรายแนวการจัดการเรียนการสอน</p>
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชาได้จาก ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ งานที่มอบหมาย การตรวจผลงาน และการสอบถามจากผู้สอนท่านอื่น</p>
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา วางแผนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง</p>

ผลงานจากการศึกษาค้นคว้า และประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนด้วยตนเอง